

ילדים בכנסת

מדרג חברי הכנסת ה-16
על פי פעילותם הפרלמנטרית למען ילדים

ערכו : נעמי פרידמן ודר' אשר בן-אריה

שבט
ינואר
תשס"ו
2006

מבוא

תשומת הלב הגוברת לזכויות ילדים בישראל, כפי שהוגדרו באמנה הבינלאומית בדבר זכויות הילד, והתמוטטות הקונסנזוס בנוגע לנחיצות מדינת רווחה בכלל ומדיניות רווחת הילד בפרט, הציבו במקום נכבד בשיח של הזירה הפוליטית הישראלית את סוגיית שלום הילד ורווחתו. הדיון ברווחתם של ילדים מושפע גם מייחודיותו של המצב הפוליטי בישראל, שבו המושגים המדיניים של שמאל וימין מתערבבים במושגים חברתיים של שמאל וימין (המושגים המדיניים מתייחסים למדיניות החוץ של ישראל ולתהליך השלום עם שכנינו, והמושגים החברתיים, המסורתיים יותר, מתייחסים לתפקיד המדינה בכלכלה ובהספקת שירותים חברתיים, בכללם שירותי רווחת הילד). גם השינויים התכופים שהתרחשו לאחרונה במערכת הפוליטית (השינויים בשיטת הבחירה של ראש הממשלה; השינויים בשיטת הבחירה של מועמדי המפלגות; והמבנה המפלגתי בישראל) משפיעים על הזירה הפוליטית והשיח המתקיים בתוכה בכל הקשור לשלום הילד ולרווחתו.

הזירה המרכזית שבה מעוצבת מדיניות הרווחה בכלל וזו של רווחת הילד בפרט היא הכנסת. מי שרוצה להשפיע על עיצוב המדיניות חייב לפעול בכנסת. אוכלוסיית הילדים הינה אוכלוסייה מוחלשת מבחינה פוליטית כיוון שאין לה את הזכות לבחור ואין לה נציגים בגוף הנבחר, בכנסת. לפיכך מי שמעוניינים לקדם את שלום הילדים ורווחתם ובייחוד מי שפועל לקידום התפיסה של זכויות הילד חייב לדאוג לייצוג מיטבי של הילדים במערכת הפוליטית בכלל ובכנסת בפרט, תוך שימוש בטכניקות של סנגור ושידול חברתי.

סנגור ושידול חברתי, כמו כל מעורבות אחרת בתהליך עיצוב המדיניות, אינם יכולים להיעשות באקראי. פעילות שמטרתה להשפיע על עיצוב המדיניות דורשת מומחיות, מקצועיות וידע. פעילותה של כל שדולה וכל סנגור אפקטיבי ראשיתם באיסוף נתונים דקדקני ובהכרה מעמיקה של התהליך המדיני ושל זירת עיצוב המדיניות. מראשית שנות השמונים של המאה העשרים חל גידול משמעותי במספר הארגונים הוולנטריים החוץ-ממסדיים בישראל המנסים להשפיע על עיצוב מדיניות חברתית באמצעות השתתפות בתהליכים הפוליטיים. פעילויות של סנגור, שידול, מחאה ומעורבות בתהליכי עיצוב מדיניות נתפסים היום, יותר מתמיד כמרכיב הכרחי בפעילותם של אלו הרוצים חלהשפיע על עיצוב המדיניות.

מכאן, חשיבותם של מחקרים אודות הנעשה בכנסת בתחום רווחת הילדים כחלק ממאמץ שיטתי ללמוד על התהליכים והזירה בה מעוצבת מדיניות רווחת הילד בישראל. ההנחה הבסיסית

היא כי חברי הכנסת הינם בבחינת שותפים פוטנציאליים לקידום רווחת הילד בישראל. שותפות שכזו יכולה להיבנות על סמך זיהוי חברי הכנסת הפעילים או לחלופין על סמך זיהוי חברי הכנסת שמיעטו לפעול למען ילדים.

פרסום זה הינו תולדה של שותפות בין המועצה הלאומית לשלום הילד לקבוצת המחקר במדיניות חברתית של ביה"ס לעבודה סוציאלית ע"ש ברוואלד באוניברסיטה העברית. המועצה הלאומית לשלום הילד שמה לעצמה למטרה להיות סניגורם של ילדי ישראל ולפעול כשדולה עבורם. קבוצת המחקר במדיניות חברתית שואפת לתרום תרומה משמעותית לדיון הציבורי בנושאי מדיניות חברתית בישראל ובאמצעותה להשפיע על תהליכי עיצוב המדיניות.

מדרג החברי הכנסת לפי פעילותם למען ילדים:

פרסום זה מהווה חלק ממאמץ מתמשך לעקוב אחר פעילותם של חברי הכנסת, ובעזרת סולם ניקוד משוקלל, לדרג את חברי הכנסת השונים על פי מידת פעילותם למען ילדי ישראל. לניסיון זה, שהינו ייחודי בישראל, מספר מטרות:

- א. להביא לידיעת הציבור הרחב מי מבין חברי הכנסת גילה ענין ופעל למען הילדים בישראל.
- ב. לאפשר לחברי הכנסת לקבל משוב על פעילותם בתחום זה.
- ג. לשמש תמריץ לפעילות נרחבת יותר של חברי הכנסת למען ילדים בישראל.

כאמור, מדרג זה איננו עומד בפני עצמו אלא מבוסס על ומהווה המשך למאמץ של המועצה הלאומית לשלום הילד אשר מפרסמת מדרגים דומים כבר למעלה מעשור. מדרג חברי הכנסת המופיע במסגרת מסמך זה הינו המדרג השמיני. תוצאות המדרגים השונים, שפורסמו החל ממלאת שנתיים לכהונת הכנסת ה-12, הובאו תמיד לידיעת חברי הכנסת על מנת לקבל משוב ותגובות לרעיון ומבנה המדרג.

המדרג האחרון שפורסם סיכם את פעילות חברי הכנסת ה-15 למען ילדים. בפרסום הנוכחי מוצגים ממצאים מסכמים על פעילות חברי הכנסת למען רווחת הילד בישראל לאורך כל תקופת כהונתה של הכנסת ה-16.

הכנסת ה-16 החלה את דרכה ב-17 בפברואר 2003 ועומדת לסיים את כהונתה במרץ 2006. כמו הכנסת ה-15, גם הכנסת ה-16 התאפיינה בחוסר יציבות קואליציונית. הממשלה השלושים הוקמה ע"י אריאל שרון בפברואר 2003 כאשר השותפות בה היו הליכוד, שינוי, האיחוד הלאומי והמפד"ל. בין יוני 2004 לדצמבר 2004 פרשו מהקואליציה כל החברות בה למעט הליכוד. לאחר מכן הצטרפו לקואליציה סיעות העבודה ויהדות התורה¹. לקראת סוף הקדנציה חלו שינויים נוספים בהרכב הממשלה עקב פרישת סיעת העבודה והולדת סיעת קדימה. בנוסף לכך, 14 חברי כנסת התחלפו במהלך תקופת כהונתה של הכנסת ה-16. למרות חוסר היציבות, ואולי דווקא בגללו, גדלה חשיבות הפעילות האינדיבידואלית של חברי הכנסת בכלל ובנושאי רווחת

¹ ההצטרפות חלה לפני התפצלות יהדות התורה לשת' סיעות: אגודת ישראל ודגל התורה.

בפרט. על מנת להבטיח כי המדרג יתחייס לחברי כנסת אשר כיהנו תקופת זמן סבירה (כלומר ללא אלו שפרשו בסמוך לתחילת כהונת הכנסת ו/או אלו והצטרפו לכנסת לקראת פיזור) בחרנו לכלול במדרג את כל 120 חברי הכנסת אשר כיהנו בתפקיד בראשון לינואר 2005.

פעילות חברי הכנסת הנלקחת בחשבון לצורך המדרג

חברי הכנסת פועלים פעילות פרלמנטרית רבה ומגוונת. למעשה, נהוג לחלק את פעילות חברי הכנסת לשני סוגי פעילות עיקריים: פעילות תקנונית ופעילות חוץ-תקנונית. הפעילות התקנונית כוללת את כל כלי הפעילות המופיעים בתקנון הכנסת, והם: שאילתות למינהן, הצעות לסדר היום, הצעות חוק, הצבעות במליאה, פעילות בוועדות הכנסת ונאומים במליאה. הפעילות החוץ-תקנונית מוגדרת בדרך כלל על דרך השלילה, כלומר כל פעילות אשר איננה מופיעה בתקנון הכנסת. פעילות זו כוללת בדרך כלל התכתבות ופניות ישירות לשרים ופקידים בכירים, פעילות לובי ושידולה, השתתפות בהפגנות ופעילות מחאה, הופעות בתקשורת על סוגיה השונים, טיפול בפניות הציבור, סיורים, השתתפות בכנסים ועוד.

מדידת פעילות חברי הכנסת הינה פועל יוצא של הגדרתה. ברור כי הפעילות התקנונית ניתנת למדידה ביתר קלות, בעיקר בשל העובדה, כי לגבי רובה מתנהל רישום מרכזי באמצעות ארכיון ומחשב הכנסת. לעומת זאת, לגבי הפעילות החוץ תקנונית אין בנמצא רישום מרכזי שכזה, ולמעשה הדרך היחידה למדידתה הינה באמצעות דיווחים עצמאיים של חברי הכנסת על מידת פעילותם בתחום- דיווח שהוא סובייקטיבי בטבעו, או לחילופין על סמך תצפיות ודיווחים של חברי הרשות המבצעת והמגזר השלישי.

מטעמים אלו, העדר רישום מרכזי, בעיית הסובייקטיביות של כלי הדיווח העצמי של חברי הכנסת או לחילופין של הדיווחים מהרשות המבצעת או המגזר השלישי, החלטנו במסגרת מדידת פעילות חברי הכנסת למען ילדים, להתמקד בפעילות התקנונית של חברי הכנסת בלבד.

לצערנו, גם כאן לא עלה בידנו לכסות את כל הפעילות התקנונית כפי שהיא מפורטת לעיל. זאת מכיוון שלא עלה בידנו למדוד באופן אמין את פעילות חברי הכנסת בוועדות השונות. ראשית חשוב לציין, כי שיבוץ חברי הכנסת לוועדות איננו וולנטרי, אלא הם משובצים בהחלטה סיעתית, לפיכך, לא ניתן להשתמש בשיוך לוועדות מסוימות לצורך מדידת פעילות חברי הכנסת. גם מידת השתתפותם של חברי הכנסת בדיוני הוועדות הינה בעייתית – פעמים רבות הם משתתפים רק בחלק מהדיון ולא תמיד קיים רישום זמין של השתתפותם והצבעתם בוועדות השונות. לפיכך החלטנו להוציא את הפעילות בוועדות הכנסת הקבועות מהמדרג.

לפיכך, הפעילויות שנכללו במדרג, היו כולן פעילויות שנעשו במסגרת מליאת הכנסת והן כללו:

שאילתות רגילות ושאלות בעל פה;

הצעות לסדר היום;

הצעות חוק פרטיות;

הצבעות במליאה על הצעות חוק פרטיות.

סולם הניקוד המשוקלל

סולם הניקוד המשוקלל לוקח בחשבון פעילויות פרלמנטריות שונות במספר מישורים. כאמור, בשלב זה מתייחס המדרג לפעילות תקנונית בלבד של חברי הכנסת, ואין הוא לוקח בחשבון פעילות בוועדות השונות או פעילות חוץ תקנונית. מתוך הפעילות במליאה ניתן דגש לפעילות חקיקה, מעצם היותה בעלת ההשפעה הישירה ביותר על מדיניות בתחום רווחת הילדים בישראל.

רובדי המדרג:

1. פעילות בתחום החקיקה

במסגרת המדרג הבדלנו בניקוד שקיבלו חברי הכנסת עבור פעילותם בתחום הצעות החוק על פי הסטטוס השונה בו נמצאה הצעת החוק שלהם בזמן עריכת המדרג. סולם הניקוד מבדיל בין הצעות חוק שרק הונחו על שולחן הכנסת, הצעות חוק שעלו להצבעה ונדחו, הצעות חוק שנמצאות בדיון והצעות חוק שסיימו את הליך החקיקה ואושרו. בנוסף, במסגרת המדרג ניתן ניקוד לחברי הכנסת על פי השתתפותם בהצבעות על הצעות חוק שעוסקות בילדים. במקרה זה הניקוד לא היה על עצם ההשתתפות בלבד אלא גם על אופיה. כלומר חברי הכנסת יכלו לקבל ניקוד שלילי במקרה שהצביעו נגד הצעת חוק שמטרתה הייתה להטיב עם ילדים.

פרוט סולם הניקוד בתחום החקיקה:

זכאי ל- 7 נקודות	יוזם הצעת חוק שהתקבלה
זכאי ל- 6 נקודות	יוזם הצעת חוק שעברה קריאה ראשונה
זכאי ל- 5 נקודות	יוזם הצעת חוק שעברה קריאה טרומית
זכאי ל- 4 נקודות	יוזם הצעת חוק שנדחתה
זכאי ל- 3 נקודות	יוזם הצעת חוק שהונחה על שולחן הכנסת
זכאי לנקודה אחת	חבר כנסת שתמך בהצעת חוק בהצבעה
מינוס נקודה אחת	חבר כנסת שהתנגד בהצבעה על הצעת החוק

2. פעילות תקנונית במליאה

במסגרת הפעילות התקנונית במליאה כלל המדרג את הצעות לסדר היום והשאלות השונות. סולם הניקוד של הפעילויות השונות נקבע על פי הקריטריון של פעילויות מוגבלות במכסה לכאלו שאינן מוגבלות.

פרוט סולם הניקוד בתחום הפעילות במליאה:

מגיש ההצעה זכאי ל- 3 נקודות	הצעה לסדר היום
מגיש השאלתא זכאי ל- 2 נקודות	שאלתא רגילה
מגיש השאלתא זכאי ל- 3 נקודות	שאלתא בעל-פה

מגבלות המדרג

כמו כל כלי מדידה גם מדרג זה איננו מושלם ויש לו מגבלות לא מעטות. המדרג מסתמך על פעילות פרלמנטרית מדידה שעיקרה מתבצע במליאת הכנסת. חברי כנסת רבים משקיעים עבודה רבה בוועדות הכנסת וזו לא באה לבטוי במדרג זה. חלק מחברי הכנסת גם פעיל בפעולות

חוץ פרלמנטריות שונות כמו סיורים במוסדות שונים, פגישות עם הורים לילדים חריגים, סיוע שקט מאחורי הקלעים, התכתבות עם שרים ורשויות שונות, ועוד. פעילות חשובה זו לא באה לידי ביטוי במדרג. חשוב גם לציין כי עצם ההתייחסות של המדרג לפעילות פרלמנטרית ובמיוחד לזו הבאה לידי ביטוי במליאה, פוגעת בסיכויי ההצלחה של שרים וסגני שרים המתרכזים בעבודתם ברשות המבצעת ופעילים פחות במישור הפרלמנטרי. בדומה, גם יושבי ראש הועדות השונות בכנסת מתרכזים בדרך כלל יותר בניהול הועדות ופחות בפעילות פרלמנטרית במליאה. למרות כל המיגבלות שהוזכרו ואחרות, אנו סבורים כי המדרג משקף בצורה נאותה (בסייגים שהוזכרו) את התפלגות הפעילות למען הילדים של חברי הכנסת ה-16. מהכרותנו האישית והקרובה את פעילותם של חברי כנסת רבים מכל הסיעות, ניתן לציין כי בדרך כלל יש מיתאם וחפיפה רבה בין חברי הכנסת שדורגו במקומות גבוהים במדרג, לבין אותם חברי כנסת הפעילים למען ילדים בישראל גם בפעולות שלא נמדדו במדרג.

ממצאים

מתחילת כהונתה של הכנסת ה-16 ועד ליום פיזור, הוגשו והובאו לדיון כ-440 הצעות חוק פרטיות שענינם רווחת הילד בישראל. חברי הכנסת שעבדו בחריצות, בנחישות ובשיתוף פעולה פורה מעבר לחילוקי הדעות הפוליטיים קידמו את הצעות החוק הפרטיות וחלקם אף הצליחו להשלים את הליך החקיקה ולאשר את החוקים שהציעו בקריאה שלישית, בנוסף להצעות החוק הפרטיות הוגשו שאילתות רגילות, שאילתות בעל-פה והצעות לסדר היום. הרשימה הכוללת של כל חברי הכנסת שכינה במהלך תקופתה של הכנסת ה-16 ופרוט הניקוד שקיבלו מסודרת לפי הא-ב ומופיעה בהמשך הפרסום. להלן יוצגו מספר התפלגויות וחתכים של חברי כנסת וסיעות על פי פעילותם למען ילדים. בפירסום הנוכחי לא נציג כבעבר לוח המורה על התפלגויות על-פי השתייכות לקואליציה ואופוזיציה, זאת בשל השינוי הדרמטי שחל בנושא באמצע כהונתה של הכנסת ה-16. חשוב לשים לב, כי במקרה זה של מדרג חברי הכנסת לפי פעילותם למען ילדים, בולטת העובדה, כי מספר קטן של חברי כנסת פעלו פעילות רבה ורובם פעלו פעילות מועטה או לא פעלו כלל. חברי הכנסת שאול יהלום וגילה פינקלשטיין גילו פעילות רבה באופן בולט בהשוואה לשאר חברי הכנסת. כך אנו רואים כי ממוצע הפעילויות עמד על 31 נקודות לחבר כנסת ואילו החציון עמד על 28 נקודות. משמעות הנתונים הללו הוא כי המספר המועט של חברי הכנסת אשר פעלו רבות "מושכים" את הממוצע כלפי מעלה ולכן הוא גבוה מהחציון. עם זאת, הפער בין החציון לממוצע הצטמצם במחצית לעומת זה שנמדד בכנסת ה-15 וייתכן כי הוא מעיד כי הפעילות למען ילדים בכנסת התפלגה באופן שוויוני יותר. לפיכך, בכל ההתפלגויות שמוצגות להלן כלולה התייחסות לשני מדדים סטטיסטיים- הן לממוצע, המושפע מהפעילות הרבה של מספר חברי כנסת בולטים והן לחציון, המושפע מכך פחות. בכל מקרה של דירוג חברי הכנסת או הסיעות סדר הדירוג נקבע על פי הממוצע ואילו החציון מוצג לצידו.

לוח 1 : 20 חברי הכנסת המצטיינים- לפי סיעה, ניקוד מצטבר ומיקום בכנסת

ה- 16 וה- 15

מיקום בכנסת ה- 16	חבר/ת הכנסת	סיעה	ניקוד בתום כהונת הכנסת ה- 16	מיקום בכנסת ה- 15
1	שאול יהלום	מפד"ל	236	17
2	גילה פינקלשטיין	מפד"ל	215	חדשה
3	מוחמד ברכה	חד"ש-תע"ל	130	13
4	אילן שלגי	שינוי	117	חדש
5	עבד-אלמלכ דהאמשה	רשימה מאוחדת ערבית	95	6
6	זהבה גלאון	מרצ-יחד	86	10
7	נסים זאב	ש"ס	84	5
8	איתן כבל	העבודה-מימד- עם אחד	81	75
9	רשף חן	שינוי	79	חדש
10	אריה אלדד	האיחוד הלאומי	72	חדש
11	חמי דורון	שינוי	71	חדש
12	משולם נהרי	ש"ס	69	58
13	אורי אריאל	האיחוד הלאומי	68	78
14	מלי פולישוק-בלוך	שינוי	67	חדש
15	מיכאל מלכיאור*	העבודה-מימד- עם אחד	64	100
16	ענבל גבריאלי	ליכוד	61	חדשה
17	אבשלום וילן	מרצ-יחד	58	38
18	אתי לבני	שינוי	58	חדשה
19	יעקב מרגי	ש"ס	58	חדש
20	רן כהן*	מרצ-יחד	56	54

מבין 20 חברי הכנסת הראשונים, בולט חלקם של חברי הכנסת החדשים (תשעה). בולט הפער בניקוד בין חברי הכנסת יהלום ופינקלשטיין לבין שאר חברי הכנסת וכן העובדה כי רוב חברי הכנסת שדורגו מייצגים סיעות קטנות ובינוניות.
* שימש גם כיו"ר הועדה לזכויות הילד במהלך חצי קדנציה

לוח 2 : דרוג הסיעות על פי ממוצע וחציון הניקוד לחבר כנסת

מיקום	שם הסיעה	מספר חברים בסיעה	ממוצע ניקוד לחברי כנסת	חציון הניקוד הסיעתי
1	מפד"ל	4	134	131
2	חד"ש	3	74	47
3	רע"מ	2	67	67
4	דגל התורה	2	54	54
5	מרצ	6	51	49
6	בלי"ד	3	48	44
7-8	שי"ס	11	45	39
7-8	שינוי	14	45	37
9	האיחוד הלאומי	7	36	31
10	העבודה- מימד- עם אחד	21	34	32
11	ציונות לאומית דתית מתחדשת	2	20	20
12	אגודת ישראל	3	14	14
13	ליכוד	41	3	-1
14	צלי"ש	1	0	0

מהלוח ניתן לראות שלמפלגת המפד"ל ממוצע פעילות לחבר כנסת פי שניים ממפלגת חד"ש הנמצאת במקום השני ופער גדול מאוד משאר המפלגות; עם זאת, יש לשים לב כי מבין ארבעת חברי המפד"ל, שניים הם בעלי ציון של מעל 200 ושניים בעלי ציון בסביבות ה-30. כמו-כן, בולט כי שש הסיעות הפעילות ביותר הן דווקא סיעות קטנות.

לוח 3 : התפלגות ממוצע וחציון הניקוד של חברי הכנסת לפי וותק

מספר ח"כים	ממוצע ניקוד	חציון הניקוד
40	35	29
28	37	36
52	26	20

נראה כי חברי הכנסת בקדנציה השניה הם המובילים בפעילות הפרלמנטרית למען ילדים. הם מובילים הן בציון הממוצע והן בחציון. חברי הכנסת הותיקים, המהווים כמחצית מחברי הכנסת, פעילים פחות למען ילדים באופן משמעותי.

לוח 4 : התפלגות ממוצע וחציון הניקוד על פי מין חברי הכנסת

מין	מספר בכנסת	ממוצע הניקוד	חציון הניקוד
נשים	18	47	42
גברים	102	29	24

מהלוח בולט כי, חברות הכנסת פעלו הרבה יותר למען ילדים מחברי הכנסת הגברים וזאת לפי שני המדדים הסטטיסטיים.

לוח 5 : התפלגות ממוצע וחציון הניקוד על פי גיל חברי הכנסת

גיל	מספר חברי הכנסת	ממוצע	חציון
עד גיל 50 (כולל)	35	28	29
51-65	69	36	31
מעל גיל 66 (כולל)	16	19	13

בחלוקה הגילאית אנו רואים כי קבוצת הגיל האמצעית היא הפעילה ביותר למען ילדים בהפרש יחסית גדול ביחס לאחרים. הציון הממוצע הנמוך ביותר שייך לקבוצת הגיל המבוגרת ביותר כאשר זהו ציון שנמוך גם ביחס לממוצע הכללי (31 נק')

לוח 6 : התפלגות ממוצע וחציון הניקוד על פי מספר הילדים של חברי הכנסת

מספר ילדים	מספר חברי הכנסת	ממוצע	חציון
1-0	8	28	44
3-2	62	29	20
5-4	30	42	38
6 ומעלה	10	31	28

$N=110$ כיוון שעשרה חברי כנסת בחרו שלא לציין את מספר ילדיהם

הקבוצה הפעילה ביותר למען ילדים הם חברי הכנסת שלהם ארבעה וחמישה ילדים. בקבוצה הפעילה פחות, חברי הכנסת שיש להם עד ילד אחד, אנו מוצאים פער משמעותי בין החציון לממוצע המעיד כי מרבית חברי הקבוצה הינם פעילים יחסית ואילו כמות קטנה הינם בעלי ציון נמוך במיוחד.

ניתוח הממצאים

מהנתונים שהוצגו לעיל ניתן להסיק מספר מסקנות:

1. באופן עקבי, חברות הכנסת פעילות יותר מחברי הכנסת למען ילדים.
2. רוב חברי הכנסת הפעילים למען ילדים הם מהסיעות הקטנות והסיעות הללו הן גם אלה המובילות בציון הממוצע הסיעתי.

3. רק שניים מחברי הכנסת המצטיינים בכנסת ה-16 נמנו על חברי הכנסת המצטיינים במדרג הקודם (דהאמשה וזאב).
4. חברי הכנסת שאול יהלום וגילה פינקלשטיין פעלו למען ילדים באופן בולט מעל כל חברי הכנסת האחרים.
5. חברי כנסת שיש להם מעל ארבעה ילדים פעילים יותר, בממוצע, למען ילדים מאשר חברי כנסת שלהם פחות מארבעה ילדים.

ביחס למדרגים קודמים, ניתן לראות במדרג הנוכחי רמז לשינוי אפשרי בכמה מגמות עיקריות. במדרגים קודמים, חברי הכנסת החדשים היו פעילים הרבה יותר מחברי כנסת ותיקים, למען ילדים. לעומת זאת, בכנסת הנוכחית ההובלה היא בידי חברי הכנסת שנמצאים בקדנציה השניה שלהם במשכן.

כמו כן, אחת המסקנות במדרג הקודם היתה שככל שמספר הילדים של ח"כ גדול יותר, כך הפעילות בנושא רווחת הילד גדלה. במדרג הנוכחי איבדו חברי הכנסת שיש להם שישה ילדים את הבכורה לטובת חברי הכנסת שיש להם ארבעה-חמישה ילדים, אך עדיין ניתן לומר כי מספר גדול יחסית של ילדים קשור לפעילות למען ילדים. עם זאת, יש לשים לב לקבוצה של חברי הכנסת שיש להם עד ילד אחד, אמנם הציון הממוצע נמוך אך החציון גבוה ומעיד שחלק משמעותי מהם אכן פועל במידה רבה יחסית עבור ילדים. דהינו, להיות הורה אינו מהווה תנאי הכרחי לפעילות בנושא ילדים.

גם ביחס לגיל חברי הכנסת אנו עדים לשינוי מגמה מסוים. במדרג הקודם חברי הכנסת מתחת לגיל 50 היו הפעילים ביותר למען ילדים. בכנסת ה-16 היו דווקא חברי הכנסת בגילאי 51-65 הפעילים ביותר בפער משמעותי מקבוצות הגיל האחרות.

כמו במדרגים קודמים, על סמך מדרג זה עדיין נכון לטעון כי חברי כנסת גברים, מבוגרים יחסית וותיקים בכנסת פעילים פחות למען ילדים. ייתכן שהדבר נעוץ בכך, שחברי כנסת הללו פונים לתחומים של מדיניות חוץ ובטחון, הנתפסים כ"רציניים" יותר, ומשתלבים ברשות המבצעת ובתפקידי יושבי ראש ועדות. עם זאת, בניגוד למדרגים קודמים, פעילות למען ילדים אינה נחלתה הבלעדית של נשים צעירות וחדשות בכנסת, אלא שייך למגוון רחב הרבה יותר של חברי כנסת.

סיכום

המדרג, שמתפרסם כאן, בדומה למדרגים הקודמים, הינו בבחינת מחקר חלקי ולא שלם. עיינו בבחינת חלק מסוים מפעילות חברי הכנסת, קרי, חקיקה פרטית, הצעות לסדר היום ושאלות והאו חסר מבחינת חקר כלל פעילות חברי הכנסת. אולם, גם במדרג זה כמו בקודמו פעולות אלה משקפות בצורה טובה למדי את פעולתיהם של חברי הכנסת למען רווחת הילד בישראל. אין בכוונת המדרג לשפוט אישית את חברי הכנסת השונים או להביע תמיכה בח"כ זה או אחר, או בסיעה זו או אחרת. יחד עם זאת ראויים חברי הכנסת שפעלו בצורה אינטנסיבית למען ילדי ישראל שפועלים יוכר ויזכה להערכה. כוונת המדרג לעקוב אחר כלל חברי הכנסת ולהביא לידיעת הציבור הרחב את פעילותם למען ילדים על מנת לקדם את רווחת הילד בישראל ולעורר את כלל חברי הכנסת לייחס יותר חשיבות, ולהקדיש יותר מחשבה ומעשה לנושא.

נספח

ציוני המדרג לכלל חברי הכנסת (לפי א"ב שם משפחה)

ציון סופי	ח"כ	ציון סופי	ח"כ	ציון סופי	ח"כ
64	מיכאל מלכיאור	-9	צחי הנגבי	48	קולט אביטל
28	עמרם מצנע	37	צבי הנדל	18	רוחמה אברהם
58	יעקב מרגי	29	יצחק הרצוג	1	יולי אדלשטיין
69	משולם נהרי	-3	מגלי והבה	-9	יעקב אדרי
11	מיכאל נודלמן	58	אבשלום וילן	-4	אהוד אולמרט
-16	דני נוה	31	מתן וילנאי	41	חיים אורון
37	אורית נוקד	31	יצחק וקנין	39	זבולון אורלב
20	לאה נס	83	נסים זאב	39	דוד אזולאי
-12	בנימין נתניהו	44	ג'מאל זחאלקה	14	ישראל אייכלר
33	מרינה סולודקין	14	אליעזר זנדברג	46	דליה איציק
46	ניסן סלומינסקי	17	יחיאל חזן	19	אפי איתם
19	אפרים סנה	79	רשף חן	12	מיכאל איתן
9	גדעון סער	44	ואסל טאהא	72	אריה אלדד
-13	גדעון עזרא	45	אחמד טיבי	16	בנימין אלון
67	מלי פולישוק-בלוך	51	דוד טל	39	טלב אלסנע
10	אברהם פורז	39	יגאל יאסינוב	10	אלי אפללו
44	אופיר פינס-פז	236	שאול יהלום	-8	גלעד ארדן
215	גילה פינקלשטיין	36	אליהו ישי	68	אורי אריאל
24	מאיר פרוש	-11	אהוד יתום	-10	זאב בויס
0	יוסף פריצקי	48	דני יתום	19	נעמי בלומנטל
13	שמעון פרס	81	איתן כבל	7	בנימין בן-אליעזר
55	יאיר פרץ	27	אילנה כהן	38	אלי בן-מנחם
35	עמיר פרץ	31	אליעזר כהן	42	שלמה בניזרי
13	איוב קרא	34	אמנון כהן	14	דניאל בנלולו
52	אברהם רביץ	18	יצחק כהן	5	רוני בראון
-11	ראובן ריבלין	56	רן כהן	39	רומן ברונפמן
8	חיים רמון	6	משה כחלון	34	רוני בריזון
35	אהוד רצאבי	0	חיים כץ	20	ויקטור בריילובסקי
-6	מיכאל רצון	-16	ישראל כץ	130	מוחמד ברכה
7	אברהם בייגה שוחט	58	אתי לבני	55	עזמי בשארה
3	יובל שטייניץ	-16	ציפי לבני	61	ענבל גבריאלי
-9	מאיר שטרית	-17	לימור לבנת	33	אראלה גולן
20	יורי שטרן	3	דוד לוי	-6	מיכאל גורולובסקי
117	אילן שלגי	20	יצחק לוי	86	זהבה גלאון
-1	סילבן שלום	41	אילן ליבוביץ	52	גילה גמליאל
24	שלום שמחון	3	יעקב ליצמן	55	משה גפני
-7	אריאל שרון	-11	עוזי לנדאו	95	עבד-אלמלכ דהאמשה
-8	עמרי שרון	13	יוסף לפיד	31	נסים דהן
28	יוסי שריד	25	ראלב מג'אדלה	71	חמי דורון
53	יולי תמיר	47	עסאם מח'ול	2	אברהם הירשזון